

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 9 päivänä joulukuuta 2019

1125/2019

Laki avioliittolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan avioliittolain (234/1929) 1 a ja 10 §, 17 §:n 2 kohta, 17 a §:n 1 momentin 3 kohta ja 2 momentti, 17 b §:n 1 ja 2 momentti, 35 §:n 4 momentti, 43 §:n 1 momentti, 44 §:n 2 momentti, 45 §:n 1 momentti, 104 §:n 2 momentti, 113 a §:n 2 momentti, 127 §:n 2 momentti ja 135 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 1 a § laissa 249/2016, 10 § laissa 618/1998, 17 §:n 2 kohta, 17 b §:n 1 ja 2 momentti sekä 113 a §:n 2 momentti laissa 572/2008, 17 a §:n 1 momentin 3 kohta ja 2 momentti laissa 695/2016, 35 §:n 4 momentti, 43 §:n 1 momentti, 104 §:n 2 momentti ja 135 §:n 2 momentti laissa 58/2005, 44 §:n 2 momentti ja 45 §:n 1 momentti laissa 929/2002 ja 127 §:n 2 momentti laissa 57/2019, seuraavasti:

1 a §

Suomessa rekisteröidyn parisuhteen osapuolet voivat muuttaa parisuhteensa avioliitoksi tekemällä sitä koskevan yhteisen ilmoituksen Digi- ja väestötietovirastolle tai Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan valtionvirastolle. Rekisteröity parisuhde jatkuu avioliittona siitä päivästä, jona viranomaisen on saanut ilmoituksen.

10 §

Digi- ja väestötietoviraston tehtävänä on tutkia, että avioliitolle ei ole laissa säädettyä estettä (*avioliiton esteiden tutkinta*). Ahvenanmaan maakunnassa avioliiton esteet tutkii Ahvenanmaan valtionvirasto. Avioliiton esteet voi tutkia myös evankelis-luterilaisen kirkon tai ortodoksisen kirkkokunnan seurakunta, jonka jäseniä kihlakumppanit ovat tai toinen heistä on.

17 §

Kirkollisen vihkimisen saa toimittaa:

2) rekisteröidyssä uskonnollisessa yhdyskunnassa se, jolla on vihkimisoikeudesta annetun lain (1157/2019) mukainen vihkimisoikeus.

17 a §

Siviilivihkimisen on velvollinen toimittamaan:

3) Digi- ja väestötietovirastossa tai Ahvenanmaan valtionvirastossa toimiva henkikirjoittaja tai julkinen notaari.

Siviilivihkimisen on oikeutettu toimittamaan se, jolle Digi- ja väestötietovirasto tai Ahvenanmaan valtionvirasto on myöntänyt vihkimisoikeuden. Vihkimisoikeus voidaan

myöntää henkilölle, joka täyttää 17 b §:ssä säädetty edellytykset, jos se on tarpeen siviili-vihkijöiden riittävän alueellisen määrän turvaamiseksi.

— — — — —

17 b §

Kysymys vihkimisoikeuden myöntämisestä 17 a §:n 2 momentin nojalla tulee vireille Digi- ja väestötietoviraston tai Ahvenanmaan valtionviraston aloitteesta. Vihkimisoikeus voidaan myöntää sille, joka on suorittanut oikeustieteen ylemmän korkeakoulututkinnon ja jonka voidaan työkokemuksensa tai muiden seikkojen perusteella olettaa toimivan tehtävässään moitteettomasti. Tällainen oikeus merkitään vihkimisoikeusrekisteriin siten kuin Digi- ja väestötietoviraston eräistä henkilörekistereistä annetun lain (1156/2019) 7 §:ssä säädetään.

Sen, jolle on myönnetty vihkimisoikeus (*vihkijä*), on hoidettava tehtävänsä huolellisesti ja asianmukaisesti. Digi- ja väestötietoviraston tai Ahvenanmaan valtionviraston tulee valvoa vihkijän toimintaa. Vihkijän vastuusta ja valvonnasta sekä vihkimisoikeuden peruuttamisesta on voimassa, mitä vihkimisoikeudesta annetun lain 5 §:n 2 momentissa, 6 §:ssä, 7 §:n 1–3 momentissa sekä 8–10 §:ssä säädetään. Vihkimisoikeus on aina peruutettava, jos vihkijän toimintakelpoisuutta rajoitetaan.

— — — — —

35 §

Jos puolison omaisuus on luovutettu konkurssiin, toinen puoliso voi poistaa kummankin puolison avio-oikeuden ilmoittamalla siitä Digi- ja väestötietovirastolle kirjallisesti vuoden kuluessa konkurssin alkamisesta. Ahvenanmaan maakunnassa ilmoitus voidaan tehdä Ahvenanmaan valtionvirastolle.

43 §

Avioehtosopimus on jätettävä rekisteröitäväksi Digi- ja väestötietovirastolle tai Ahvenanmaan valtionvirastolle kirjallisesti. Ilmoituksen rekisteröinnistä voi tehdä puoliso tai kihlakumppani. Ilmoituksen liitteenä on oltava avioehtosopimus alkuperäisenä.

— — — — —

44 §

Avioehtosopimus ei kuitenkaan tule voimaan, jos se on jätetty Digi- ja väestötietovirastolle tai Ahvenanmaan valtionvirastolle avioliiton purkauduttua tai sen jälkeen, kun avioeroa koskeva asia on tullut vireille.

45 §

Jos puoliso lahjoittaa toiselle puolisolle irtainta omaisuutta, lahjoituksesta on ilmoitettava Digi- ja väestötietovirastolle tai Ahvenanmaan valtionvirastolle siten kuin lahjanlupauslain 6 §:ssä säädetään, jotta lahjansaaja voisi saada suojaa lahjanantajan velkojen takaisinsaantivaatimuksilta konkurssissa ja ulosotossa.

— — — — —

104 §

Jotta 1 momentissa tarkoitetussa osituksessa omaisuutta saanut puoliso tai tämän perilliset voisivat saada suojaa toisen puolison velkojen takaisinsaantivaatimuksilta konkurssissa ja ulosotossa, osituskirja on jätettävä Digi- ja väestötietovirastolle tai Ahvenanmaan

valtionvirastolle rekisteröitäväksi kirjallisesti. Ilmoituksen voivat tehdä puoliso tai perilliset. Ilmoituksen liitteenä on oltava osituskirja alkuperäisenä.

113 a §

Vihkimisoikeuden tallentamisesta vihkimisoikeusrekisteriin säädetään Digi- ja väestötietoviraston eräistä henkilörekistereistä annetun lain 7 §:ssä.

127 §

Digi- ja väestötietovirasto tai Ahvenanmaan valtionvirasto voivat rekisteröidä avioehtosopimuksen tai sopimuksen, jolla määrätään aviovarallisuussuhteisiin sovellettavasta laista, vaikka Suomen tuomioistuimilla ei 1 momentin mukaan olisi kelpoisuutta tutkia aviovarallisuussuhteita koskevaa asiaa.

135 §

Sopimukseen, jolla puoliset ovat määränneet vieraan valtion lakia sovellettavaksi avio-
liiton varallisuussuhteisiin, ei voida vedota puolison velkojaa vastaan, jos puolisoilla on Suomessa asuin- tai kotipaikka, jollei sopimusta ole jätetty Digi- ja väestötietovirastolle tai Ahvenanmaan valtionvirastolle rekisteröitäväksi kirjallisesti. Ilmoituksen liitteenä on oltava sopimus alkuperäisenä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

Helsingissä 29 päivänä marraskuuta 2019

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Kunta- ja omistajaohjausministeri Sirpa Paatero